

Infektioidentorjunnan huomioiminen HUS Sairaaloira-toiminnassa

Tämä ohje korvaa samasta asiasta tehdyn lausunnon (12.12.2017).

Tämä ohje ottaa infektioidentorjunnan näkökulmasta kantaa asiakkaan hoitoon ja kuntoukseen liittyvään koira-avusteiseen työskentelyyn, HUS Sairaaloira-toimintaan.

On tärkeää ymmärtää, että koira kolonisoituu helposti mahdollisilla sairaalatiiloissa olevilla mikrobilääkkeille vastustuskykyisillä bakteereilla ja saattaa levittää niitä sekä sairaalassa että omistajan kotiin. Lisäksi erityisesti koiran suussa on lukuisia potentiaalisia infektioidenaiheuttajamikrobeja, jotka koiran nuollessa päätyvät potilaan iholle.

Tämän vuoksi koira ei saa viedä yksikköön, joissa hoidetaan akuutisti somaattisesti sairaita potilaita. Koiran liikkuminen sairaalan tiloissa tulee minimoida.

Sairaaloira-toimintaan sopiva potilas

- käsien iho on terve ja ehjä
- kämmenselässä ei ole verisuonikanyyliä
- mahdolliset haavat tai katetrit on peitetty
- tapaamisen ajaksi käsien vierasesineet on otettu pois (kello, sormukset, käsikorut)
- kädet desinfioidaan ennen tarkoitukseen varattuun tilaan tulemistä
- koiratapaamisen jälkeen kädet pestään: vesi-saippuapesu + käsihuuhe
- tapaamisessa potilaalla on päällä esimerkiksi aamutakki, joka suojaa alla olevaa vaatetusta. Aamutakki vaihdetaan osastolle palatessa puhtaaseen.
- ei saa olla potilas, jota hoidetaan kosketus-, pisara- tai ilmavarotoimin eikä tunnettu resistentin mikrobin kantaja

Potilaat, jotka eivät sovi sairaaloira-toimintaan:

- vauvat
- potilasryhmät, joilla alentunut vastustuskyky (esim. elinsiirtopotilaat, sytostaattihoidoa saavat)
- potilaat, joille on tehty nykyisellä sairaalajaksolla leikkaus

Sairaalakoiratoimintaan sopiva tila

- tulee olla tähän tarkoitukseen varattu tila tai tapaaminen sovitaan ulos
- ei saa sijaita vuodeosastolla, jossa hoidetaan somaattisesti akuutisti sairaita
- sijaitsee mahdollisimman lähellä sairaalan sisäänkäyntiä
- tilaan on etukäteen sovittu kulkureitti
- tilavarauksessa otetaan huomioon siivoukseen tarvittava aika (siivous toteutetaan heti vierailun päätteeksi)
- tilan sisustus on pelkistetty, helposti puhdistettava (ei esim. kangaspäällysteisiä tuotteita), irtotavarat minimiin
- tilassa on vesipiste käsienpesua varten ja käsiendesinfektioainetta saatavilla

Koiran ohjaaja

- jos ei kuulu henkilökuntaan, erillinen ”Vapaaehtoisena HUS:ssa”-kurssi käyty (perushygieneia-asiat hallussa)
- jos kuuluu henkilökuntaan, työvaatteet tulee vaihtaa koiratapaamisen jälkeen ennen muiden potilaiden hoitoon osallistumista
- noudattaa hyvää käsihygieniaa (käsihuuhe) ennen ja jälkeen tapaamistilaan tuloa
- tuntee ohjeen eritetahradesinfektioista
- työskentely tapahtuu siinä yksikössä ja sen asiakasryhmän kanssa, jossa työntekijä muutenkin työskentelee. Koiran tapaamista potilaista tulee pitää kirjaa, jotta jälkeänpäin voidaan esimerkiksi resistentin mikrobin epidemian yhteydessä selvittää myös mahdollinen koiraan liittyvä tartuntareitti.

Koira

- on terve ja ulkoisesti siisti (ei haavoja/haavaumia, ei infektiopäilyä, ei juoksuaikaa, ei esimerkiksi rähmiviä silmiä)
- ei saa nuolla potilaan kasvoja/haavoja/haavaumia
- kaulapanta ja hihna ovat ehjät ja puhtaat. Koiran omistaja (vapaaehtoinen) puhdistaa (pyyhkii) kaulapannan ja hihnan ennen sairaalaan tuloa
- työtehtävään liittyvä asu (liivi/kaulahuivi) on puhdas